

14-21 декември 2023 г.

Мониторинг на институции и нормативни документи по темите: дарителство, доброволчество, гражданско общество

Седмичният мониторинг обхваща преглед на внесени в Народното събрание законопроекти, проекти на нормативни документи, публикувани за обществено обсъждане, както и проведени заседания на обществени съвети, експертни и други междуведомствени групи. Предлагаме ви обобщени акценти от мониторинговия доклад:

- **Народно събрание**
- **Министерски съвет**
- **По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации**

Народно събрание

1. Законопроект за ратифициране на изменението на споразумението за финансиране по механизма за възстановяване и устойчивост между Комисията и Република България.

Изменението на Споразумението за финансиране по Механизма за възстановяване и устойчивост между Комисията и Република България е сключено въз основа на прието на 8 декември 2023 г. Решение за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, с което съгласно член 20, параграф 8 от Регламента (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ, L 54/17 от 18 февруари 2021 г.) максималното финансово участие за Република България е установено в размер на 5 688 778 600 евро, като 4 636 043 337 евро са налични за поемане на правни задължения до 31 декември 2022 г. Допълнителна сума в размер на 1 052 735 263 евро е на разположение за поемане на правни задължения от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г. В изменението на Споразумението за финансиране се посочва актуализираното финансово участие в съответствие с член 1, параграф 3 от Споразумението за финансиране, отменя се Приложение II от Споразумението за финансиране и се заменя с Приложение А.

2. Законопроект за изменение и допълнение на закона за адвокатурата.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата (ЗИД на ЗАДв) е разработен във връзка с необходимостта от привеждане на действащата нормативна

уредба в съответствие с изискванията на правото на ЕС. Законопроектът е включен като Мярка № 12 в Плана за действие за 2023 г. с мерките, произтичащи от членството на Р България в ЕС. През 2020 г. Европейската комисия (ЕК) стартира процедура за нарушение №2020/4006 срещу Р България, като изпрати Официално уведомително писмо относно несъвместимост с правото на ЕС на чл. 41 и чл. 42 от Закона за адвокатурата, които съдържат забрани към адвокатите да рекламират своята дейност и да привличат клиенти чрез използването на посредник. Съгласно правния анализ на ЕК посочените национални разпоредби на ЗАдв противоречат на изискването на чл. 24 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за услугите на вътрешния пазар за премахване на всички общи забрани за търговски съобщения за представителите на регулирана професия, каквато е тази на адвокатите. По смисъла на дефиницията за търговско съобщение, дадена в чл. 4, т. 12 от Директивата за услугите, и съгласно практиката на Съда на ЕС рекламата и установяването на контакт с потенциални клиенти представляват форми на търговско съобщение и следва да отговарят на изискванията на чл. 24 от Директивата за услугите.

Министерски съвет

Новини от министерства:

- **Министерство на образованието и науката:**
  - **Отрасловият съвет обсъди проекта на бюджета за образование за 2024 г. и нормативни промени в средното образование.**

Членовете на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в областта на средното образование подкрепиха проекта на бюджета за образование за 2024 г., но подчертаха, че ще продължат да работят за постигане на поне 5% от БВП за средното образование в предстоящата средносрочна тригодишна прогноза. Заседанието бе открито от министъра на образованието и науката проф. Галин Цоков. Той представи и промените в новата Наредба №16, по която ще бъдат избирани директори на образователни институции. Целта е да се засили проверката на компетентностите и професионалния профил на директора. Министърът акцентира на важността от добра координация с всички ангажирани в образованието за поетапното успешно стартиране на конкурсите. По време на заседанието бе проведена и дискусия по направена промяна в наредба 10 за организацията в училищните дейности. Въведената с промяната допълнителна възможност за учениците да се явят на изпитите от националното външно оценяване по български език и литература, математика и за проверка на способностите при здравословни причини, бе подкрепена от участниците в заседанието. Така децата, които са пропуснали изпити по здравословни причини, ще имат равен шанс с другите ученици.

- **Техническият университет и великотърновската математическа гимназия въвеждат съвместно учебни предмети по киберсигурност и изкуствен интелект.**
- Природо-математическа гимназия „Васил Друмев“ в гр. Велико Търново съвместно с Техническият университет - София и бизнеса разработват ново учебно съдържание и въвеждане на учебни предмети в областите: „Дигитално предприемачество“, „Киберсигурност“ и „Изкуствен интелект“ за паралелки от професионално направление „Компютърни науки“. Дейностите се финансират по проект на МОН и целят внедряване на повече иновации в българското образование. Първите резултати по него бяха представени днес пред министър Галин Цоков в присъствието на ученици, студенти, преподаватели и ИТ компании. „Можем да изградим успешно образование само, когато имаме активна екосистема, която дава връзката от предучилищното до висшето образование в тясна координация с бизнеса и нуждите на пазара на труда“, каза проф. Цоков. По думите му същината на този проект е както да се осигурят по-добре подготвени кадри за бизнеса, така и експериментиране на нови практики в образователната система, които могат да се използват за основа и на трансформация и внедряване на повече места в страната.

Министерство на труда и социалната политика.

- **МТСП и НСОРБ ще работят заедно за подобряване на качеството на социалните услуги.** МТСП и Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) ще предприемат общи действия за подобряване на достъпа и качеството на социалните услуги и по-ефективното насочване на инвестициите в социалната система. За това се договориха министър Иванка Шалапатова и представители на НСОРБ по време на специална среща. „Работим активно с министерствата на образованието и науката и на здравеопазването за създаване на интегриран подход за предоставяне на социална подкрепа, която съчетава паричното подпомагане с използването на социални, здравни и образователни услуги. Целта ни е да повишим социалното въздействие на инвестициите, които правим, и ще даде възможност на хората да преодолеят зависимостта си от социалните помощи“, коментира министър Шалапатова. Тя представи приоритетите на МТСП в социалната сфера, като акцентира върху инвестициите в развитието човешките ресурси в нея чрез осигуряване на адекватни възнаграждения, добри условия на труд и повишаване на компетенциите на социалните работници. Заместник-министър Елка Налбантова информира, че в проекта на държавния бюджет за 2024 г. се предлага средствата за делегираните от държавата социални услуги, които се управляват от общините, да се увеличи с близо 258 млн. лв. „Нашата цел е да предприемем мерки, за да може допълнителният финансов ресурс да се използва за повишаване на качеството на социалните услуги, които

намаляват бедността и допринасят за интеграцията на хората с увреждания“, каза Налбантова.

- **Близо 1000 потребители на социални услуги ще получават хранителни продукти чрез финансиране от ФСЗ.** Топла храна или пакети с хранителни продукти ще получат 933 души в риск на територията на цялата страна в периода от 20 декември 2023 г. – 31 март 2024 г. Те ще бъдат осигурени по новата Целева програма за закупуване на хранителни продукти за деца и възрастни, потребители на социални услуги на Фонд „Социална закрила“ (ФСЗ) към МТСП. Управителният съвет на Фонда одобри финансирането на 18 проектни предложения на доставчици на социални услуги на обща стойност 431 700 лв. Размерът на финансиране на 1 човек за периода на програмата е до 470 лв. Доставчици на услугите са общини и организации, управляващи центрове за временно настаняване, приюти, кризисни центрове за пълнолетни лица и за деца. Новата програма на Фонд „Социална закрила“ има за цел да удовлетвори жизненоважни потребности на най-нуждаещите се от подкрепа хора и да ограничи негативните последици от бедността през зимните месеци. Освен материалната помощ и подпомагането с храни, най-уязвимите социални групи ще получават подкрепа, която ще се ориентира спрямо индивидуалните им нужди и проблеми. Управителният съвет на ФСЗ отчете и изпълнението на програмата за подкрепа на семейства, които са пострадали при бедствия. Данните показват, че от началото на 2023 г. до момента 206 домакинства са получили социална помощ до 2500 лв. Общата сума, с която семействата бяха подпомогнати, е 488 581 лв. Отпускането на помощите е в резултат на облекчаването на условията за получаването им, които МТСП предприе през тази година с цел да осигури адекватна и ефективна подкрепа за пострадали при бедствия. Това даде възможност и семейства, пострадали при наводненията в община Карлово през 2022 г., също да получат подкрепа за закупуване на ново оборудване и обзавеждане, когато в резултат на бедствието то е било унищожено.
- **Европейската комисия одобри 2.3 млрд. лв. подкрепа за Стара Загора, Кюстендил и Перник.** Европейската комисия одобри безвъзмездна подкрепа по Фонда за справедлив преход по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 в размер на около 2.3 млрд. лв. за Стара Загора, Кюстендил и Перник, както и прилежащи към Стара Загора общини. Приоритет на правителството е сега тези вече одобрени средства да стигнат най-бързо, ефикасно и прозрачно до регионите, като се очаква да се запазят и разкрият над 15 000 работни места. С одобрените средства в следващите шест години ще бъдат финансирани дейности по подобряването на минните терени за индустриални нужди, подкрепа за работниците след картографиране на техните умения, финансиране на енергийна ефективност с фокус върху уязвими домакинства, развиване на индустриални паркове и зони, развитие на производство на компоненти и електроенергия от възобновяеми източници, и подкрепа за

диверсифицирането на икономиката чрез нови предприятия. В региона на Стара Загора ще бъдат подкрепяни и инвестиции от големи предприятия, като предварителен интерес до момента са заявили над 20 компании. Правителството осигури подкрепата от около 2,3 млрд. лв. след като изготви, предаде и след допълнителни преговори финализира териториалните планове за справедлив преход в предвидения по европейското законодателство срок. Припомняме, че около 190 млн. лв. за трите региона бяха вече загубени, поради бездействие по тези планове през втората половина на 2022 г., въпреки изготвените проекти. Плановите бяха разработени в ускорени темпове, в диалог със заинтересованите лица, включително социалните партньори, операторите на мини и горивни инсталации и широката общественост в засегнатите региони. Те отразяват актуалните инвестиционни намерения на операторите при работа на пазарен принцип без ограничения от страна на държавата и дават възможност на регионите и хората да се справят със социалните, трудовите, икономическите и екологичните въздействия на прехода. Плановите отговарят на целите на ЕС в областта на енергетиката и климата за 2030 г., включително за постигане на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение.

- **Агенцията по заетостта стартира приема на заявления за безплатни обучения с ваучери.** От днес започва приемът на заявления за предоставяне на електронни ваучери за безплатни обучения на работещи и безработни за придобиване на базово и средно равнище на дигитални умения. Обученията ще бъдат финансирани по Националния план за възстановяване и устойчивост. Те ще бъдат фокусирани върху хора в неравностойно положение, които не притежават или имат ниска степен на дигитална грамотност и образование. Допустимите форми на обучение са присъствена и дистанционна, като се предвижда изплащане на стипендии и средства за транспортни разходи единствено за безработни лица, в случай на дневна присъствена форма. Всяко безработно или заето лице, което желае да кандидатства за получаване на ваучер за обучение по дигитални умения, следва да попълни електронно заявление. При одобрение на кандидатурата ще бъде издаден електронен ваучер за заявеното обучение, а при неодобрение – лицето ще получи отговор с мотивите. Допълнителна информация, както и консултация за включване в обучението с ваучери, може да бъде получена във всички бюра по труда в страната.

По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации

1. Проект на Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги

Срок: 14.01.2024 г.

С проекта на Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги се създава нова, изцяло хармонизирана с новото европейското законодателство нормативна уредба, регламентираща условията за предоставянето на пазара на продукти и предоставянето на услуги, за които има определени изисквания за достъпност. Целта на директивата е да допринесе за доброто функциониране на вътрешния пазар, като сближи законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки по отношение на изискванията за достъпност за определени продукти и услуги, по-специално като се премахнат и предотвратят пречките пред свободното движение на определени достъпни продукти и услуги, породени от различаващите се изисквания за достъпност в държавите членки. Това би повишило наличието на достъпни продукти и услуги на вътрешния пазар и би подобрило достъпността на съответната информация. Предлаганият законопроект регламентира изискванията за достъпност и свободно движение на продуктите от обхвата на закона; съответствието на продуктите и процедурата за оценяване на съответствието; задълженията на икономическите оператори; надзора на пазара на продуктите от обхвата на закона; достъпността на услугите от обхвата на закона; изискванията за достъпност в други актове на Европейския съюз и потребителските жалби и сигнали, както и средствата за колективна защита. Разпоредбите на закона се прилагат и за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер за спешни повиквания „112“.

2. Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски.

Срок на приключване: 15.01.2024 г.

От 1 януари 2024 г. е в сила промяна в Закона за корпоративното подоходно облагане, съгласно която ще се издават ваучери за храна освен на хартиен, и на електронен носител. В тази връзка се предлагат промени в Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (Наредбата), съгласно които осигурителни вноски няма да се изчисляват и внасят върху средствата, предоставени под формата на ваучери за храна както на хартиен, така и на електронен носител.

3. Проект на Постановление на МС за изменение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование

Срок на приключване: 18.01.2024 г.

Предложените изменения в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование са свързани с финансирането на детските градини и

училищата с концентрация на деца и ученици от уязвими групи. Финансирането за работа с деца и ученици от уязвими групи е уредено в чл.52а на Наредбата и включва два елемента:

- средства в размер, определен според броя на децата и/или учениците в институцията и съответния годишен размер за финансиране за едно дете и ученик;
- средства в размер, определен на базата на разчетения в Приложение № 6в брой образователни медиатори, социални работници и/или помощници на учителя.

С проекта на Наредба се предвижда детските градини и училищата с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, които не са усвоили предоставените им средства през 2023 г. заради закъснялото приемане на бюджета, да могат да ги ползват за същите дейности и през 2024 г. С предложените изменения в настоящия акт от началото на 2025 г. финансирането на работните места за образователни медиатори, социални работници и/или помощници на учителя да получават само институциите с реално назначен персонал на някоя от тези длъжности към 1 януари на текущата година. По този начин ще се постигне по-целесъобразно и икономично разпределение на средствата за уязвимите групи от държавния бюджет.

4. Проект на Постановление на МС за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта.

Срок на приключване: 18.01.2024 г.

Предложените изменения и допълнения в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта произтичат от влезлите промените в Закона за насърчаване на заетостта, които влизат в сила от 01.01.2024 г. Основните цели на предложените промени са свързани с:

- Регламентиране на реда за уведомяване на лицата, започнали работа по програми и мерки за заетост и обучение по Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), както и по програми и проекти, финансирани със средства от европейски и други международни фондове, за служебната промяна на регистрацията им от безработни в заети, търсещи работа лица;
- Регламентиране на реда за разпределение на средствата за всяка отделна група в неравностойно положение на пазара на труда, включена в насърчителната мярка по чл. 36 от ЗНЗ;
- Регламентирате на диференциран подход за изплащане на средства за ежедневни транспортни разходи на безработни лица, включени в обучение или в процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, в зависимост от разстоянието – до 50 км. (вкл.) и над 50 км.

Седмичният мониторинг на проекти на нормативни документи и работата на институции по темите дарителство, доброволчество и гражданско участие е подкрепен по проект ACF/825 "Дарителски компас за устойчиви партньорства", който се изпълнява с финансовата подкрепа от Фонд Активни граждани България (www.activecitizensfund.bg) по ФМ на ЕИП 2014 - 2021.

Получавате това съобщение в качеството си на представители на компании и фондации - членове и наблюдатели на Български дарителски форум.

Our mailing address is:

Bulgarian Donors' Forum
4B, Leonardo Da Vinci Str.
Sofia 1124
Bulgaria

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Copyright © 2023 Bulgarian Donors' Forum, All rights reserved.